

Voortgezette catechese 5 februari 2014

De orde des heils

Het gebed

Zingen: Psalm 123:1

Gebed

Schriftlezing: Lucas 11:5-13

Het heil is werk van de Vader, van de Zoon en van de Heilige Geest. De Heilige Geest haalt zondaren daar waar ze zijn en brengt ze waar ze komen zullen: in de hemel. In dat werk van de Heilige Geest zit een zekere (volg)orde: bijv. Rom 8:28

roeping - geloof/wedergeboorte/bekering - rechtvaardiging/zicht op uitverkiezing/aanneming tot kind - heiliging/volharding/groei - heerlijkmaking

Het gebed loopt hier als een rode draad doorheen vanaf geloof t/m groei

“De erkenning van al Gods volmaaktheden en de oefening van alle geestelijke plichten ten aanzien van God komen tesamen in het gebed. Die noodzakelijk, nuttige, heilige en heiligmakende plicht van een christen.” (W a Brakel – Redelijke Godsdienst hoofdstuk 25)

A: Gebed en geloof

Bidden is ten eerste: God ontmoeten. “God zoeken”

Psalm 42:3a Mijn ziel dorst naar God, naar de levende God.

Psalm 63:2 O God, Gij zijt mijn God ik zoek u in de dageraad, mijn ziel dorst naar U mijn vlees verlangt naar U in een land dor en mat zonder water.

en: “Zijn Aangezicht zoeken.”

Psalm 27:8,9a Mijn hart zegt tot U Gij zegt: Zoek Mijn aangezicht; ik zoek Uw Aangezicht o HEERE; verberg Uw Aangezicht niet voor mij.

Het gaat om God Zelf. Wie Hem kent, verlangt naar Hem. Gebed veronderstelt dus kennen van God. Niet alleen Hem nodig hebben om iets te vragen, maar verlangen Hem Zelf te ontmoeten. Bidden is bewijs van geloof. Psalm 88:2 (Heman) Hand 9:11c (Paulus)

Tegelijk beveelt God ons om Hem aan te roepen.

Psalm 50:15 En roept Mij aan in de dag der benauwdheid Ik zal er u uithelpen en gij zult Mij eren.

Amos 5:6a Zoek de HEERE en leeft.

Definitie van a Brakel: het gebed is een uitdrukking van heilige begeerten tot God in de naam van Christus, die door de werking van de Heilige Geest uit een wedergeboren hart voortkomen met begeerte om die te verkrijgen.

B: Gebed en gestalte

Deze verhouding: God – mens is enorm ongelijkwaardig. God is heilig, almachtig, Schepper. De mens is zondig, tot niets in staat. Daarom is de gezindheid van het gebed bepaald door verootmoediging, onderwerping.

Genesis 18:27 Hoewel ik stof en as ben Lucas 18:13 O God wees mij zondaar genadig

I Petrus 5:5 Maar de nederigen geeft Hij genade

Daniel 9:18, Psalm 25:6-7, Psalm 143:2, Jer 14:7.

God is rijk en barmhartig in Christus aan geestelijke rijkdommen. Wij zijn ledig en ons ontbreekt alles op geestelijk gebied. Daarom is bidden per definitie ook: vragen, smeken om al wat ons ontbreekt en in Christus is te vinden zoals vergeving, bescherming, geloof, uitkomst, kracht. Met vertrouwen dat God het geven zal. Er is zóveel te verkrijgen!

Psalm 130:3-4 Zo Gij HEERE, de ongerechtigheden gadeslaat ; HEERE wie zal bestaan, maar bij U is vergeving.

II Kron 20:12 Want in ons is geen kracht

II Kron 25:8 in God is kracht om te helpen.

Dit bidden kan onderstreept en verdiept worden door vasten. Neh 1:4, Dan 6:19, I Sam 1:1-18, Ezra 8:21; 10:6, Joel 2:12-13, Matth 6:16-18; 9:14-15, Luc 2:37, Hand 9:9; 13:2-3; 14:23.

Dit bidden wordt enerzijds opgeroepen door Gods beloften, anderzijds door onze noden. **Enerzijds: God heeft zoveel zaken beloofd ons te willen geven. Met name in de beloften van Zijn verbond. Om al die dingen mogen wij Hem aanroepen en beveelt Hij ons Hem aan te roepen.** Daniel 9:2. **Gebed is als de pijpleiding tussen Gods beloften en Zijn Kerk.** **Definitie van Calvijn:** Het gebed is een samenspreking van de mensen met God waardoor zij, het hemels heiligdom binnengegaan zijnde, Hem over Zijn beloften aanspreken om te ervaren wat zij geloofd hebben.

Anderzijds dringt ons de nood, de zorg. Ezra 9:1-2, Psalm 62:9m Stort uw hart uit voor Zijn Aangezicht. Vele Psalmen (3:1-2; 4:2; 6:2 ev; 7:2 enz.). In de Evangelien (Matth 8:2; 8:6; 9:27; 14:30; 15:22 enz). **In plaats van de vraag: kunt u bidden? Kan ook de vraag gesteld worden: kunt u het laten om te bidden?**

Calvijn: Hieruit ontstaat een uitnemende rust en kalmte voor onze harten. Wanneer de nood die ons drukte Hem uiteengezet is, vinden wij daarin overvloedige rust dat geen van onze rampen verborgen is voor Hem Die voor ons het beste wil en voor ons het beste kan zorgen. Fil 4:6-7 Weest in geen ding bezorgd; maar laat uw begeerten in alles, door bidden en smeken, met dankzegging bekend worden bij God; En de vrede Gods, die alle verstand te boven gaat, zal uw harten en uw zinnen bewaren in Christus Jezus.

Maar hier kan ook spanning/ongelijkheid tussen zitten: dat de HEERE dingen belooft, die wij niet van Hem begeren. Dan laten wij heel veel ongebruikt liggen, tot schade van ons geestelijk leven. Of dat wij dingen begeren die de HEERE niet beloofd heeft. "Onverhoorde gebeden." Lucas 11:11-13 En wat vader onder u, dien de zoon om brood bidt, zal hem een steen geven, of ook om een vis, zal hem voor een vis een slang geven? Of zo hij ook om een ei zou bidden, zal hij hem een schorpioen geven? Indien dan gij, die boos zijt, weet uw kinderen goede gaven te geven, hoeveel te meer zal de hemelse Vader den Heiligen Geest geven dengenen, die Hem bidden?

II Corinthe 12:7-9 En opdat ik mij door de uitnemendheid der openbaringen niet zou verheffen, zo is mij gegeven een scherpe doorn in het vlees, namelijk een engel des satans, dat hij mij met vuisten slaan zou, opdat ik mij niet zou verheffen. Hierover heb ik den Heere driemaal gebeden, opdat hij van mij zou wijken. En Hij heeft tot mij gezegd: Mijn genade is u genoeg; want Mijn kracht wordt in zwakheid volbracht. Zo zal ik dan veel liever roemen in mijn zwakheden, opdat de kracht van Christus in mij wone.

C: Gebed en verhoring

Omdat gebed een smeken is om wat God beloofd heeft is vertrouwen op verhoring wezenlijk en onmisbaar. Psalm 34:16, De ogen des HEEREN zijn op de rechtvaardigen, en Zijn oren tot hun geroep. 145:18 De HEERE is nabij allen, die Hem aanroepen, allen, die Hem aanroepen in der waarheid. Bidden in Jezus' Naam Johannes 14:13a, 16:23b Mattheus 6 bidt en u zal gegeven worden.

Deze verhoring vindt echter niet altijd direct merkbaar/voelbaar plaats. Dan lijkt het gebed onverhoord te zijn. Psalm 28:1m Houd U niet als doof van mij af Psalm 83: 2 O God, zwijg niet, houd U niet als doof, en zijt niet stil o God! Mattheus 15:21-28 (Kananese vrouw), Lucas 1:13m (het gebed van Zacharias) Abraham en de beloofde kinderezegen, Israel en het beloofde vrouwenzaad, de Kerk en de beloofde wederkomst.

Dan beproeft de Heere. Want het gebed is niet zozeer geboden met het oog op God, maar veelmeer met het oog op ons. Psalm 51 met herhaaldelijk het gebed om vergeving.

Opdat wij volharden: Lucas 18:1-8 (de gelijkenis van de onrechtvaardige rechter) Rom 13:12 volhardt in het gebed Efeze 6:18 biddende te allen tijd Col 4:2 Houdt sterk aan in het gebed.

Maar God weet toch al wat wij nodig hebben en begeren?

Calvijn: Dan wordt ons gebed des te vuriger, ontvlammend in ernstige en brandend begeerte om Hem te zoeken.

Vervolgens opdat geen enkele wens en begeerte in ons opkome waarvan we ons zouden schamen om Hem te vertellen.

Daarna opdat we des te meer God zullen erkennen en danken als Hij verhoord.

Dan opdat we des te vuriger Zijn goedheid overdenken zullen en Zijn gaven zullen genieten.

Tenslotte opdat het geloof in Zijn voorzienigheid versterkt zal worden.

We zien herin ook dat het God erom te doen is dat we Hem temeer zullen danken in ons gebed, tot Zijn eer.

“Dit zijn de redenen waarom de zeer goedertieren Vader, ook al slaapt of sluimert Hij nooit toch meestal de schijn vertoont van te slapen en te sluimeren, om zo ons, die anders traag en lui zouden zijn, ten eerste tot ons welzijn erin te oefenen om Hem te vragen, te bidden en van Hem te verlangen. Want wij zijn verzekerd dat Hij, ofschoon het niet altijd zo schijnt, toch steeds nabij is. Hij zal te Zijner tijd tonen dat Zijn oren niet doof waren voor onze gebeden. Indien wij eindelijk, na lang wachten, niet ervaren dat wij verkregen hebben wat wij vroegen, zo zal nochtans ons geloof ons verzekeren dat wij verkregen hebben wat goed voor ons is.”

De HEERE laat Zich dan verbidden. Gen 25:21, II Sam 21:14; 24:25, I Kron 5:20; II Kron 33:13,19; Ezra 8:23, Jes 19:22.

D: Gebed en oefening

De praktijk van het bidden. Mattheus 6:5-8. In de binnenkamer. Ongestoord, geconcentreerd. Kan in onze tijd een hele worsteling zijn en discipline vergen. In vertrouwen op verhoring. Door overdenking van Wie God is en van wat Hij heeft beloofd. We hebben de prikkel en de teugel nodig. De prikkel vanwege onze traagheid en lusteloosheid. De teugel vanwege de onzuiverheid van onze gevoelens en hartstochten.

Wat behoort dan tot een waar gebed?

Calvijn: Ten eerste een juiste gesteldheid. Met name om niet door dwalende gedachten naar verschillende kanten te worden getrokken en om onze begeerten altijd aan Gods wil te onderwerpen.

Ten tweede een besef van onze armoede opdat wij vurig begeren wat wij vragen.

Ten derde: afstand doen van elke gedachten van eigen roem en van elke waan van eigen waardigheid.

Ten vierde dat wij bezielde worden door een vast vertrouwen op verhoring.

Niemand bidt volkomen gelijk het behoort. Daarom is het altijd nodig om onze gebeden op te zenden in Christus en steunend op Hem. Zo neemt God ook onvolmaakte gebeden aan.

Psalm 25:6-7 Gedenk, HEERE! Uwer barmhartigheden en Uwer goedertierenheden, want die zijn van eeuwigheid. Gedenk niet der zonden mijner jonkheid, noch mijner overtredingen; gedenk mijner naar Uw goedertierenheid, om Uwer goedheid wil, o HEERE!

Daniel 9:18b Want wij werpen onze smekingen voor Uw aangezicht niet neder op onze gerechtigheden, maar op Uw barmhartigheden, die groot zijn.

Daarom is bidden alleen mogelijk door de Heilige Geest.

Zach 12:10a Doch over het huis Davids, en over de inwoners van Jeruzalem, zal Ik uitstorten

den Geest der genade en der gebeden;

Rom 8:26 En desgelijks komt ook de Geest onze zwakheden mede te hulp; want wij weten niet, wat wij bidden zullen, gelijk het behoort, maar de Geest Zelf bidt voor ons met onuitsprekelijke zuchtingen.

Jezus gaf als voorbeeld het "Onze Vader".

Eerst wil Hij in onze verwekken het vertrouwen en alle wanhoop en gebrek aan vertrouwen wegnemen. Tegelijk wil Hij hierdoor ons richten op Gods grootheid, hoogte en almacht. Daarom kan een aanspraak van het gebed heel belangrijk zijn, nl. om ons te herinneren tot Welk een God wij bidden. Nehemia 9:6-31 (!), de smeking in vers 32.

Daarna worden we gericht op de eer van God. Die wordt verheerlijkt wanneer Zijn Naam wordt geheiligt, Zijn Koninkrijk komen en Zijn wil geschieden zal.

Daarna leert Hij ons bidden om wat nuttig is voor onszelf. Brood, vergeving, vernieuwing. Tenslotte worden wij aangespoord tot rust omdat God alle macht en heerlijkheid toekomt.

Wraakbeden. Psalm 5:11; 11:4; 28:4; 35:6; 40:16; 41:11; 54:7-8; 55:12-16; 58:8-11; 59:6; 69:10-11, 23-25; 79:6-12; 83:14; 109:6-17; 119:126-128; 137:7; 139:22; 140:10; 141:5-6; 149:9. Openb 6:10 En zij riepen met grote stem, zeggende: Hoelang, o heilige en waarachtige Heerser, oordeelt en wreekt Gij ons bloed niet van degenen, die op de aarde wonen?

Calvijn: niet zomaar overnemen. Eerst alle vleselijke neigingen, zelfzucht en eigenbelang uitbannen. Liever de bekering zoeken en het geluk van het hele menselijke geslacht. Toch wel bidden als de Heilige Geest ons leidt. Onder volgende condities: door iemand die een publiek ambt draagt, met het oog op Gods eer en het welzijn der Kerk, tav hen voor wie geen hoop op bekering meer is.

Onzuiverheid in het gebed:

Verkeerde motieven Jacobus 4:3 Gij bidt, en gij ontvangt niet, omdat gij kwalijk bidt, opdat gij het in uw wellusten doorbrengen zoudt.

Alleen met de lippen. Matth 15:8 Dit volk genaakt Mij met hun mond, en eert Mij met de lippen, maar hun hart houdt zich verre van Mij;

Bidden in twijfel Jacobus 1:5-7 En indien iemand van u wijsheid ontbreekt, dat hij ze van God begere, Die een iegelijk mildelijk geeft, en niet verwijt; en zij zal hem gegeven worden. Maar dat hij ze begere in geloof, niet twijfelende; want die twijfelt, is een baar der zee gelijk, die van den wind gedreven en op geworpen en nedergeworpen wordt. Want die mens mene niet, dat hij iets ontvangen zal van den Heere.

Bidden in zelfverheffing Lucas 18:11 De Farizeër, staande, bad dit bij zichzelf: O God! ik dank U, dat ik niet ben gelijk de andere mensen, rovers, onrechtvaardigen, overspelers; of ook gelijk deze tollenaar.

Heid Cat zondag 45 vraag en antwoord 117 Wat behoort tot zulk een gebed, dat God aangenaam is en van Hem verhoord wordt?

Eerstelijk, dat wij alleen den enigen waren God, Die Zich in Zijn Woord ons geopenbaard heeft, om al hetgeen dat Hij ons geboden heeft te bidden, van harte aanroepen. Ten andere, dat wij onzen nood en ellendigheid recht en grondig kennen, opdat wij ons voor het Aangezicht van Zijn majesteit verootmoedigen. Ten derde, dat wij dezen vasten grond hebben, dat Hij ons gebed, niettegenstaande wij zulks onwaardig zijn, om des Heeren Christus' wil zekerlijk wil verhoren, gelijk Hij ons in zijn Woord beloofd heeft.

Catechismus van Westminster (de grote: antw 178, de kleine: antw 98) Bidden is aan God bekendmaken van onze begeerten, naar dingen die met Zijn wil overeenstemmen, in de naam van Christus, en onder bijstand van de Heilige Geest, met belijdenis van onze zonden, en dankbare erkenning van Zijn barmhartigheden.